

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“
на тема: *Нарцисизъм и манипулативност в контекста на тъмната триада –
междукултурна перспектива*
Докторант Галина Кабаджова

Дисертацията е написана на английски език, състои се от три части и дискусия и е в обем от 180 страници. Тя е посветена на изследването на същността на нарцисизма в рамките на тъмната триада като се анализира и връзката на този конструкт с други два личностови конструкта – манипулативност и стил на привързаност.

В първа глава се прави задълбочен, теоретичен обзор на проблематиката. Втора глава е посветена на изследването на нарцисизма с качествени методи. Като прилага полустандизирани интервюта, които професионално анализира чрез клъстерен анализ, дисертантката разкрива лаическата представа за нарцисизма и манипулативността. В третата част е представен теоретичен модел за емпирично изследване, който предполага серия от взаимовръзки между нарцисизма, макиевелизма, „големите 5“ манипулативността и стиловете на привързаност. Емпиричното изследване е проведено върху две извадки – българска и английска. За да се постигне сравнимост на резултатите класически въпросници са адаптирани за българската извадка и се разработва оригинален метод за изследване на манипулативността, който е с висока надеждност и за двете култури. Формулирани са 9 хипотези с основен акцент върху очаквани междукултурни различия по изследваните конструкти. За проверка на хипотезите се използвани с вещина адекватни за случая статистически методи – корелационни анализи, както и стъпкови регресионни анализи .

Резултатите потвърждават хипотезите и показват статистически значими различия между българската и английската извадки по изследваните конструкти. Все пак трябва

да се отбележи че разликите в средните стойности са сравнително малки и за да се правят обобщения ще са необходими допълнителни изследвания.

Дисертацията би спечелила, ако някои от променливите в изследването, които частично съдържателно се припокриват, не бяха включени в анализа. Дори с риск от известна спекулативност, би си заслужавало да се направят предположения кои характеристики на двете култури потенциално биха предопределили получените различия.

От формулираните приноси оценявам особено високо два от тях: стандартизирането и адаптирането за български условия на един от последните публикувани инструменти за измерване на нарцисизъм и конструирането на надежден инструмент за измерване на манипулативността.

В заключение, дисертацията е много добре написана и напълно отговаря на изисквания за такава разработка. Теоретичната част не представлява повърхностен обзор, а е направен анализ с мисъл и разбиране. Емпиричната работа е впечатляваща, като се демонстрира и адекватно използване на различни статистически методи. Резултатите са представени коректно и ясно.

Всичко това ми дава основание убедено да препоръчам на уважаемото жури да присъди на Галина Кабаджова образователната и научна степен „доктор”.

Проф.дсн Кръстина Петкова

12.09.2016, София

